

GENEL BİLGİ

Resmi adı:	Moritanya İslam Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Başkanlık Tipi Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Mohamed Ould Abdel Aziz
Yüzölçümü	1,030,700 m ²
Nüfusu	3,3 milyon
Konuşulan Diller	Arapça (resmi), Fransızca, Pulaar, Soninke, Wolof
Başkenti	Nouakchott
Para Birimi	Ouguiya (MRO)
Zaman Dilimi	GMT+0
Kur:	1 USD = 261,5 MRO

Ülkenin siyasi görünümü 2005 yılından itibaren bir dizi darbe ve demokratik geçiş süreçlerinin etkisi altındadır. İlk demokratik geçiş dönemi 3 Ağustos 2005 yılında Ould Sid'Ahmed Taya'nın 21 yıllık iktidarına son veren darbeyi müteakip 2005-2007 yıllarını kapsamaktadır. Demokratik geçiş süreci 19 ay sürmüştür, bu süre zarfında 2006 yılında parlamento seçimleri, 2007 yılında ise başkanlık seçimi gerçekleştirilerek Sidi Ould Cheikh Abdallahi devlet başkanı olmuştur. General Mohamed Ould Abdel Aziz'in önderliğinde 6 Ağustos 2008 tarihinde gerçekleşen askeri darbenin ardından 2008-2009 yılları arasında ikinci demokratik geçiş süreci yaşanmış olup 18 Temmuz 2009 tarihinde Mohamed Ould Abdel Aziz devlet başkanı seçilmiş ve 11 Ağustos 2009'da hükümeti kurmuştur.

Anayasal düzene geri dönülmesi askeri darbe akabinde çoğu Moritanya'ya yönelik yardımlarını donduran veya dondurma tehdidinde bulunan Batılı güçlerle ilişkilerin yumuşamasına yol açmıştır.

Avrupa Birliği Abdel Aziz'in zaferini halihazırda onaylamış bulunurken özellikle Fransa ve İspanya, yasa dışı göç ve terör faaliyetleri ile mücadelede stratejik bir ortak olarak gördükleri Moritanya ile ilişkilerini açıkça güçlendirmek istemektedir.

Şu an itibariye Moritanya'nın en büyük ticari partneri olan Çin ile ilişkilerin petrol sanayi için tali altyapı geliştirme faaliyetleri başta olmak üzere daha da yoğunlaşması beklenirken genel olarak düzelen uluslararası ilişkiler, ülkeye yönelik yardımların ve hükümet için imtiyazlı finansman olanaklarının artmasına yol açacaktır.

GENEL EKONOMİK DURUM

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
GSYİH (milyar \$)	1,9*	2,7	2,8	3,6	3,0	3,5
Büyüme (%)	5,4	11,7	1,9	3,5*	-1,0*	5,0
İhracat (milyon \$)	625,1	1.366,6	1.401,8	1.787,6*	1.370,1*	2.039,8
İthalat (milyon \$)	1.428,3	1.167,0	1.595,5	1.941,2	1.450*	1.972,1
İhracatında Başlıca Ürünler	Demir cevheri (%42), ham petrol (%24), balık ve balık ürünleri (%18).					
İhracatında Başlıca Ülkeler	Çin %43,8, İtalya %9,6, Japonya %7,5, Fildişi Sahili%6,1, İspanya %5,5, Hollanda %4,3					
İthalatında Başlıca Ürünler	Petrol arama ekipmanları (%34), petrol ürünleri (%20), diğer (%46)					
İthalatında Başlıca Ülkeler	Fransa %13,7, Çin%12,6, Hollanda%9,9, Brezilya %5,3, Belçika %4,7					
Başlıca Sanayi Sektörleri	Balık işleme, petrol üretimi, demir cevheri, altın, bakır madenciliği					
Doğal Kaynaklar	Demir cevheri, alçı, bakır, fosfat, elmas, altın, petrol, balık					
Tarım Ürünleri	Hurma, akdarı, süpürgedarısı, pirinç, mısır, siğir, koyun					
Enflasyon ort (%)	12,1	6,2	7,3	7,3	2,2	6,0
Döviz Rezervleri (milyon \$)	64,5	187,2	197,8	188,6	225,4	271,0

Kaynak : EIU Ülke Raporu, IMF World Economic Outlook
* EIU tahmini rakamları

Moritanya ekonomisi halihazırda balıkçılık ve madencilğe dayanmaktadır. Tarım sektörü GSYİH'nin %20'sini oluşturmakta buna karşılık istihdamın %50'sini sağlamaktadır. Moritanya döviz gelirlerinin yaklaşık %80'ini demir cevheri ve balık ihracatından sağlamaktadır.

Ülkedeki başlıca imalat sanayi daha çok, gıda ve içecek, balık işleme, çimento, inşaat malzemeleri, boya ve küçük de olsa deri işleme ve tekstildir.

Tarım sektörü ise, Senegal nehri kıyılarında yoğunlaşan başta hayvancılık olmak üzere pirinç, darı, mısır, hurma ve sorgum üretimine dayanmaktadır.

Petrol gelirlerine ilişkin son tahminler beklenin altında olup üretimde azalma yaşanmaktadır. 2006 yılında günde 30.600 varil olan ortalama üretim 2008 yılında günde 12.839 varile kadar düşmüştür.

Moritanya, 2001-2004 yılları arasında %4,8, 2005 yılında %5,4, 2006 yılında petrol üretiminin de başlamasıyla %11,7 ile son yıllarda oldukça iyi bir ekonomik büyüme performansı sergilemiştir. 2008 yılında %3,5 olarak gerçekleştiği tahmin edilen büyümenin 2009 yılında küresel krizin de etkisiyle -%1 olduğu tahmin edilmektedir.

Petrol arama faaliyetleri, özel yatırımlar, donör desteği ve devlet bütçesinde sermaye harcamalarına daha fazla ağırlık verilmesiyle birlikte 2010-2011 dönemi için %5,5 oranında büyüme gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Büyük ölçüde yardımlarla finansmanı sağlanacak olan bayındırlık işleri ile petrol ve demir dışı madenlere yönelik yatırımların da bu büyümede önemli katkısı olacaktır. Özellikle 2006 yılında üretimi başlanan ve hızlı bir büyüme kaydeden bakır ve altın gibi madenler başta olmak üzere demir dışı madenlerin büyümeyi önemli ölçüde desteklemesi beklenmektedir.

Anayasal düzene dönülmesiyle doğrudan yabancı yatırımlarda da önemli bir artış beklenen ülkede Ulusal Sanayi ve Madenler Kurumu (SNIM) büyük yatırım programı için fon temin etmiş olup SNIM, kısa vadede 1 milyar doların üzerinde inşaat ve genişleme faaliyetleri gerçekleştirecektir. Ülkedeki siyasi istikrar ortamının telekomünikasyon ve bankacılık gibi sektörlerde de büyümeyi teşvik etmesi beklenmektedir.

BAŞLICA SEKTÖRLER

- **Tarım**

Tarım sektörünün GSYİH'ye katkısı son beş yılda ortalama %20 olurken bunun %80'i hayvancılıktan kaynaklanmaktadır.

Aktif nüfusun %50'i tarım sektöründe çalışmaktadır. Sektörün ülkenin tahıl tedarikine katkısı %30 dolayındadır.

Tarım sektöründeki büyüme diğer sektörlerle kıyasla son dönemde ortalama %14 dolayında gerçekleşmiştir.

- **Hayvancılık**

Büyümenin önemli motorlarından biri olan hayvancılık sektörü GSYİH'nin %13,6'sını oluşturmaktadır.

Yıllık kırmızı et üretimi 75.000 tondur. Et üretiminde kendine yeten Moritanya üretiminin %40'ını ihraç etmektedir.

Ayrıca ulusal süt ürünleri üretiminde de artış söz konusudur.

Üretim, işleme ve satışta entegre endüstriyel birimler oluşturulmaktadır.

Balıkçılık sektörü Moritanya'nın en önemli ekonomik aktivitesini oluşturmakta olup yıllık balık üretimi 650.000 tondur ve üretimin %90'ı ihraç edilmektedir.

754 km'lik Atlantik kıyısı boyunca Moritanya'nın sahip olduğu 200 millik münhasır ekonomik bölge dünyadaki en zengin balıkçılık sahalarından birini kapsamakta olup Moritanya ile Avrupa Birliği arasında balıkçılık alanında imzalanmış bir anlaşma mevcuttur.

- **Madencilik**

Moritanya'da 200 milyon ton yüksek, 660 milyon ton ise düşük olmak üzere 860 milyon ton demir cevheri rezervi bulunmakta olup yıllık üretim 12 milyon tondur.

2001 yılında Chinguetti ve çevresinde petrol keşfedilmesinin ardından 2006 yılında ülkede petrol üretimine başlanmıştır. 2008 yılı itibariyle tahmini günde 12.830 varil petrol üretilen Moritanya dünya petrol üretiminde 81. sırada yer almaktadır. Doğal gaz rezervleri 28,32 milyar m³ olan ülkede henüz doğal gaz üretimi başlamamıştır.

DeBeers, Rex Mining, Rio Tinto and Aston gibi birçok ünlü dev madencilik firması Moritanya'da faaliyet göstermektedir. 1998'de, Aston şu anda altınla birlikte ülkede ilgi duyulan bir diğer maden olan elmasın Moritanya'daki varlığını keşfetmiştir.

YATIRIM ORTAMI

- **Yatırım Mevzuatı**

18 Ocak 2000 tarih ve 05-2000 sayılı Ticaret Yasası uyarınca yabancıların Moritanya'da şirket kurması veya şube açması önünde bir engel bulunmamaktadır.

Anonim Şirket (SA) ve Limited Şirket (SARL) için minimum sermaye miktarı 18 Ocak 2000 tarih ve 05-2000 sayılı Ticaret Yasası ile belirlenmiştir. Buna göre SA için minimum sermaye miktarı 5.000.000 MRO, nominal hisse değeri 5000 MRO ve minimum hissedar sayısı 5 iken SARL'ler için minimum sermaye miktarı 1.000.000 MRO, hisse değeri 5.000 MRO'dur.

Şirket Kuruluşu İçin Aşağıdaki Belgeler gerekmektedir:

Anonim Şirketler (SA):

- Şirket Tüzüğü
- Hissedarların listesi
- Kurucu Genel Kurul Hazirunu
- İlk Yönetim Kurulu Toplantı Tutanağı
- Pay Tahsisi Mektubu

Limited Şirketler (SA):

Yalnızca sermayeyi belirten tüzükler.

Şirket türüne göre belgeleri temin ettikten sonra noterden onaylanması gerekmektedir.

- Tescil harcı: Şirket sermayesinin %0,50si
- Damga vergisi: sayfa başı 100 MRO
- Noter ücreti:
 - 1 -1.000.000 MRO:%2
 - 1.000.001 -3.000.000 : %1,50
 - 3.000.001 -7.000.000 : %1
 - 7.000.001 -15.000.000 : %0,50
 - 15.000.001 - 30.000.000 : %0,30
 - 30.000.001 -50.000.000 : %0,10

DIŞ TİCARET

Moritanya'nın Dış Ticareti (Milyon Dolar)

	2007	2008*	2009*	2010*
İhracat	1.401,8	1.787,6	1.370,1	2.039,8
İthalat	1.595,5	1.941,2	1.450	1.972,1
Hacim	2.997,30	3.728,8	2.799,9	4011,9
Denge	-193,70	-153,6	-59,7	67,7

Kaynak: Economic Intelligence Unit
*EIU tahmini.

Ağırlıklı olarak petrol ve diğer madenlerin hakimiyetindeki ihracatın önümüzdeki dönemde artması beklenmekle birlikte hidrokarbon sektöründeki artan faaliyetlerin ve kamu yatırımlarının da etkisiyle ithalattaki artışın daha fazla olacağı tahmin edilmektedir.

%43,8'lik pay ile Çin Moritanya'nın ihracatında ilk sırada yer alırken onu %9,6 ile İtalya, %7,5 ile Japonya, %6,1 ile Fildişi Sahili, %5,5 ile İspanya ve %4,3 ile Hollanda izlemektedir.

Moritanya'nın ithalatında ise ilk sırayı %13,7'lik pay ile Fransa almakta olup onu %12,6'lık pay ile Çin, %9,9'luk pay ile Hollanda, %5,3'lük pay ile Brezilya ve %4,7'lik pay ile Belçika izlemektedir.

TÜRKİYE – MORİTANYA İKİLİ EKONOMİK VE TİCARİ İLİŞKİLERİ

ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşma	İmza Tarihi
Askerî Eğitim İşbirliği Anlaşması (Nuakşot)	28.06.2002
Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması (Nuakşot)	24.05.2005

TİCARİ İLİŞKİLER

TÜRKİYE – MORİTANYA İKİLİ TİCARETİ (1000\$)

YILLAR	İHRACATIMIZ	İTHALATIMIZ	DENGE	HACİM
1995	247	39	207	286
1996	322	444	-122	767
1997	614	23	590	637
1998	815	910	-94	1.726
1999	1.578	34	1.543	1.613
2000	2.627	0	2.627	2.627
2001	4.354	23	4.331	4.378
2002	11.636	770	10.865	12.407
2003	4.293	1.895	2.398	6.188
2004	5.528	4.135	1.393	9.664
2005	10.065	982	9.082	11.047
2006	8.910	213	8.696	9.124
2007	10.989	7.576	3.412	18.566
2008	15.173	7.861	7.311	23.034
2009	22.812	661	22.151	23.473
2010	37.443	1.440	36.003	38.883
2010/10	28.641	1.328	27.313	29.969
2011/10	56.805	14.426	42.379	71.231

Kaynak: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu

Sahra Altı Afrika’da en fazla ihracat yaptığımız 16. ülke olan Moritanya ile ticaret hacmimiz 38 milyon dolar düzeyinde olup tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento ile gıda maddeleri, makine ve cihazlar, halılar, demir ve çelik başlıca ihraç kalemlerimizdir. Hayvansal ve bitkisel yağlar, ham post, deri ve köseleler ile yağlı tohum ve meyveler ise temel ithal kalemlerimizi oluşturmaktadır.

Fasıl Bazında Türkiye’nin Moritanya’ya İhracatı (\$)

FASIL ADI	2009	2010
Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	7.277.885	8.687.347
Tütün ve tütün yerine geçen işlenmiş maddeler	1.349.976	7.992.961
Esasını hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	1.848.791	4.333.335
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	2.222.175	2.704.703
Elektrikli Makine ve cihazlar, aksam ve parçaları	1.074.993	2.358.026
Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddeden yer kaplamaları	1.668.432	1.634.023
Kazan, makine ve cihazlar, aletler ve parçaları	1.863.785	1.513.433
Demir ve çelik	1.458.757	1.486.324
Demir veya çelikten eşya	1.106.457	1.237.189
Kakao ve kakao müstahzarları	489.092	1.130.920
Diğer	20.360.343	33.078.261
Toplam	22.812.903	37.443.613

Kaynak: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu

Fasıl Bazında Türkiye’nin Moritanya’dan İthalatı (\$)

FASIL ADI	2009	2010
Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	0	700.480
Yağlı tohum ve meyveler, sanayi bitkileri, saman ve hayvan yemi	196.200	353.020
Ham postlar, deriler ve köseleler	331.494	294.880
Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar, diğer omurgasızlar	132.337	90.525
Diğer	1.618	1.655
Toplam	661.649	1.440.560

Kaynak: T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRK-MORİTANYA İŞ KONSEYİ

	<p style="text-align: center;">Türk-Moritanya İş Konseyi (2011) Muhatap Kuruluş : - Türk Tarafı Kurucu Başkanı : Sami Özdağ Firma ve Unvanı : Saray Holding, Yönetim Kurulu Başkanı</p>	
---	---	---

DEİK / Türk-Afrika İş Konseyleri tarafından Moritanya İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Mohamed Ould Abdel Aziz Onuruna 23 Ocak 2010 yılında İstanbul Ceylan Intercontinental Oteli'nde çalışma yemeği düzenlendi. Türk-Afrika İş Konseyleri Başkanı Tamer Taşkın'ın ev sahipliği ve açılış konuşmasını gerçekleştirdiği toplantıda Moritanya Ulusal İş verenler Birliği Başkanı Ahmed Baba Azizi konuşma yaptı. Moritanya Cumhurbaşkanı Mohamed Ould Abdel Aziz'in hitabının ardından toplantı Konuk Cumhurbaşkanı'na hediye takdimi ile sona erdi.

Türk-Afrika İş Konseyleri tarafından 2 Şubat 2011 tarihinde 11.00'da TOBB Plaza'da Moritanya'nın Ankara'ya yeni atanan Büyükelçisi Sn. Mohamed Ahmed Ould Elemine ile tanışma toplantısı ve ardından bir çalışma yemeği gerçekleştirildi. Türk-Afrika İş Konseyi Başkanı Tamer Taşkın'ın açılış konuşması ile başlayan toplantıda Sayın Büyükelçinin konuşmasının ardından katılımcı firmalar kendilerini tanıtarak Moritanya'daki iş olanaklarına ilişkin görüş alış verişinde bulunuldu.

17 Mart 2011 tarihinde Türk-Afrika İş Konseyleri tarafından Moritanya İslam Cumhuriyeti nezdinde yeni atanan T.C. Büyükelçisi Sayın Musa Kulaklıkaya ile çalışma yemeği gerçekleştirildi. Türk-Afrika İş Konseyleri Başkanı Sn. Tamer Taşkın'ın ev sahipliğinde düzenlenen çalışma yemeğinde Sayın Büyükelçiye Türk-Afrika İş Konseyleri'nin faaliyetleri hakkında bilgi verildi. Ardından Moritanya'da iş yapan DEİK üyeleri Sayın Büyükelçiye kendilerini tanıtarak iki ülke arasındaki iş olanaklarının geliştirilmesine ilişkin görüş alış verişinde bulundu. Sayın Büyükelçinin göreve başlamasını müteakip yeni kurulan Türk-Moritanya İş Konseyi tarafından Büyükelçinin uygun göreceği bir zamanda Moritanya'ya işadamları heyet ziyareti düzenlenmesi ve potansiyel karşı kanatlarla temaslarda bulunulmasına karar verildi.

MORİTANYA İLE TİCARİ VE EKONOMİK İLİŞKİLERDE YAŞANAN SORUNLAR

- Ülkede pek çok sektörde kalifiye eleman ve eğitimli teknik ve yönetim personeli sıkıntısı bulunmaktadır.
- Büyük bir çöl alanını kapsama güçlüğünden ötürü uygun telekomünikasyon altyapısı bulunmamaktadır.
- Ulaştırma altyapısındaki eksiklikler de ekonomik ilişkilerin gelişmesi önünde bir sorun teşkil etmektedir.
- Moritanya Merkez Bankasının döviz rezervleriyle ilgili sıkıntılarının ötürü yurt dışına para transferlerinde zaman zaman sorun yaşanabilmektedir.

- Bu ÷lkeye yönelik sınırlı sayıda lojistik firmasının sağlıklı hizmet sağlaması ve konteynir fiyatlarının yüksek olması firmalarımızın Moritanya'ya yönelik ihracatını olumsuz etkilemektedir.

T.C. NUAKŞOT BÜYÜKELÇİLİĞİ

Adres: Posta Kutusu: BP 5154, Nouakchott-MAURITANIA

Telefon: +222 4524 0305

Faks: +222 4524 0305

E-mail: embassy.nouakchott@mfa.gov.tr

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

TOBB Plaza Talatpaşa cad. No:3 Kat:5 34394 Gültepe Levent İstanbul
Telefon: 0 212 339 50 00 (pbx) Faks: 0 212 270 30 92
0 212 270 41 90 (pbx) E-mail: info@deik.org.tr

Web: www.deik.org.tr

Yönetim Kurulu Başkanı:

İçer Kurulu Başkanı:

Genel Sekreter:

M. Rifat Hisarcıklıoğlu

Rona Yırcalı

Bahri Can Çalıciođlu

TOBB, AHD, AMPD, ASKON, GİSBİR, GYİAD, GYODER, İKV, MOSDER, MÜSİAD, TBB, TEPAV, TESK TİM, TKBB, TMB, TSPAKB, TSRSB, TURAB, TÜGİAD, TUGİK, TÜMSİAD, TÜRKONFED, TÜROFED, TÜRSAB, TÜSİAD, TYD, UFRAD, UND, YASED